

**UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚELE VIETII
„REGELE MIHAI I” DIN TIMIȘOARA**

FACULTATEA DE MANAGEMENT ȘI TURISM RURAL

Ec. COLF I. Ioana Andreea

TEZĂ DE DOCTORAT

**ANALIZA IMPLEMENTĂRII PNDR 2014-2020 ÎN REGIUNEA
DE VEST ȘI PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A
IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR ÎN URMĂTORUL
EXERCİTIU FINANCIAR**

Conducător de doctorat :

Prof. Univ. Dr. IANCU Tiberiu

Timișoara

2024

REZUMAT

TEZĂ DE DOCTORAT

ANALIZA IMPLEMENTĂRII PNDR 2014-2020 ÎN REGIUNEA DE VEST ȘI PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR ÎN URMĂTORUL EXERCİȚIU FINANCIAR

Doctorand: Ioana-Andreea COLF

Conducător de doctorat:

Prof. univ. Dr. Tiberiu IANCU

România a pus în practică PAC, prin intermediul PNDR, adoptând măsuri pentru dezvoltarea unei agriculturi durabile și competitive. Accentul s-a pus pe asigurarea unor venituri echilibrate pentru agricultori, respectarea protecției mediului și dezvoltarea unui sector agricol care să contribuie la protejarea mediului dincolo de cerințele de bază.

PNDR a avut multiple influențe pozitive asupra zonelor rurale, inclusiv tehnologizarea și creșterea eficienței exploatațiilor agricole prin consolidare și deschiderea lor către piață. A contribuit și a sprijinit instalarea tinerilor fermieri, promovând întinerirea generațiilor din domeniul agricol. De asemenea, a contribuit la dezvoltarea zonelor rurale, atrăgând investiții și generând noi locuri de muncă. Un alt aspect important a fost încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) în sectoarele neagricole. Programul a avut un subprogram dedicat sectorului pomicol, promovând astfel dezvoltarea acestui sector. Prin abordarea LEADER, PNDR a încurajat dezvoltarea locală, plasând responsabilitatea la nivel de comunitate. Rezultatele acestor eforturi sunt reflectate în rapoartele anuale de implementare, subliniind contribuția semnificativă a programului la evoluția și îmbunătățirea zonelor rurale din România.

Din aceste considerente am abordat tema pentru cercetare, cu titlul „*Analiza implementării PNDR 2014-2020 în regiunea de Vest și propuneri de îmbunătățire a implementării măsurilor în următorul exercițiu financiar*” care, considerăm noi este de mare importanță, la nivel național în actuala etapă de dezvoltare a agriculturii și spațiului rural românesc.

Scopul urmărit în prezenta teză de doctorat este de a analiza gradul de dezvoltare a agriculturii din țara noastră în special în regiunea vest a României și modul în care a contribuit finanțarea PAC a UE prin PNDR la dezvoltarea agriculturii și a zonelor rurale, respectiv de a evidenția rezultatele proiectelor implementate în zonele rurale, în perioada 2014-2020 prin PNDR cu fonduri finanțate prin PAC de la UE în regiunea Vest a României.

Pentru atingerea scopului urmărit am stabilit următoarele **obiective** care să răspundă cât mai bine scopului propus:

- ✓ *Analiză stadiului de dezvoltare a agriculturii din România ca parte componentă a Uniunii Europene;*
- ✓ *Delimitarea zonei ce cercetare și descrierea metodologiei de lucru;*
- ✓ *Cercetarea stadiului de dezvoltare a agriculturii în Regiunea de vest a României;*
- ✓ *Analiza sprijinului financiar acordat de către Uniunea Europeană prin Politica Agricolă Comună, țării noastre;*
- ✓ *Cercetări cu privire la modul de implementare a Planului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 și posibilitățile de îmbunătățire a absorbției fondurilor europene în exercițiul financiar actual.*

În România, spre deosebire de alte țări europene, agricultura constituie una dintre cele mai semnificative sectoare ale economiei. În desfășurarea analizei propuse, am pornit de la ipoteza că în economia oricărei țări, indiferent de nivelul de dezvoltare al acesteia, agricultura, prin resursele naturale și umane disponibile, prin contribuția sa la formarea produsului intern brut, a valorii adăugate brute, precum și prin implicarea sa în comerțul intern și internațional cu produse agroalimentare, deține clar o poziție cheie. Agricultura este sectorul economic care trebuie să garanteze securitatea alimentară a oricărei națiuni. Informațiile analizate au fost obținute prin studiu documentar al literaturii de specialitate în domeniul temei abordate și cercetate. **Metodologia de cercetare** a inclus analiza statistică a datelor primare utilizând ca instrument de lucru programul de analiză cantitativă Microsoft Excel (tabele, grafice). Una dintre metodele folosite pentru a pregăti materialul de analiză brut a fost documentarea bazelor de date oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică (INS - Tempo Online), colecții de date publicate de EUROSTAT, precum și diverse publicații sau informații suplimentare preluate de pe Internet credibile.

Prezenta teză de doctorat este întocmită în conformitate cu instrucțiunile elaborate pentru tezele de doctorat din cadrul IOSUD a Universității de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara. Conform instrucțiunilor de redactare a tezelor de doctorat, lucrarea prezentată cuprinde patru părți mari.: Stadiul cunoașterii; Cercetările proprii; Concluziile generale și recomandări și Elementele de originalitate ale tezei.

PARTEA I.

CAPITOLUL 1. „ANALIZA STADIULUI DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII DIN ROMÂNIA CA PARTE A UNIUNII EUROPENE”, cuprinde în sinteză, caracteristicile generale a Politicii Agricole Comune ale UE unde se evidențiază că UE este un exportator net de produse agroalimentare, ceea ce subliniază rolul său semnificativ pe piețele internaționale. Capacitatea sa agricolă remarcabilă îi permite să contribuie decisiv la asigurarea securității alimentare la nivel mondial. Astfel, resursele agricole excepționale ale UE nu doar satisfac nevoile interne, ci și sprijină eforturile globale de a combate foamea și de a asigura o alimentație adecvată pentru populația lumii. De asemenea zonele rurale și resursele lor naturale sunt esențiale pentru economie, oferind numeroase locuri de muncă în agricultură și în sectoarele conexe. Sunt prezentate de asemenea aspecte generale ale economiei țărilor din Uniunea Europeană prin prisma analizei indicatorului PIB care măsoară producția economică de bunuri și servicii realizate într-un anumit interval de timp, exprimate valoric.

Economia României în anul 2020, cu un PIB de 218 miliarde de euro și o pondere de 1,6% contribuție la PIB-ul UE, ocupă poziția 13 în ierarhia țărilor UE.

Tot în primul capitol sunt analizate principalele aspecte în evoluția agriculturii din România cu referire la: modul de utilizare al terenurilor agricole și exploatațiile agricole din România; suprafețele cultivate și producțiile realizate în România precum și nivelul veniturilor pe fermă, în funcție de mărimea fizică precum și o scurtă analiză a agriculturii românești în contextul UE.

Conform datelor Eurostat în anul 2023 la nivelul statelor UE funcționau *9,1 milioane de ferme agricole* cu un număr *total de angajați de 8,7 milioane persoane* ceea ce reprezintă în jur de *4,2 % din forța de muncă a UE*.

Fermele din UE dețin o suprafață de teren agricol de 157 milioane ha.

România deține 31,8% din numărul fermelor funcționale în țările UE și cea mai numeroasă forță de muncă în agricultură, respectiv 20,9%.

La nivelul statelor ***UE dimensiunea medie a fermei este de 17,1 ha*** cu mențiunea că un procent de:

- ✓ **63,8% din ferme** au dimensiunea **sub 5 ha**;
- ✓ **11,4% din ferme** au dimensiunea de **peste 30 ha**;
- ✓ **3,6%** din ferme au dimensiunea de **peste 100 ha**.

La reducerea dimensiunii medii a fermelor din UE a contribuit în mod direct România care deține la nivel național 90,3% din numărul fermelor de dimensiune sub 5 ha, care lucrează doar 22,8 % din suprafața agricolă utilizată de ferme. Cele 3,6% ferme cu dimensiunea de peste 100, dețin și controlează 51,8% din suprafața arabilă a UE, în timp ce 63,8% ferme cu dimensiunea sub 5 ha dețin în jur de 6% din suprafața de teren a UE. Datele evidențiază că la nivelul UE, fermele sunt mici și foarte mici în mare parte, însă se constată că în ultimii 10 ani fermele mici au scăzut din punct de vedere numeric cu aproape 2,7 milioane ceea ce reprezintă 24,8% adică aproape un sfert din numărul fermelor mici ale UE. Din suprafața deținută de țările UE, 38,4% reprezintă suprafața de terenuri cultivate (cea mai mare SAU se întâlnește în Irlanda de 71,7%, România deține

peste 50% conform Eurostat) din care în jur de 62,3% este cultivată cu cereale. Cea mai mare SAU se întâlnește în Franța de 27,4 milioane ha și Spania de 23,9 milioane ha.

Tabelul 1.7. Evoluția exploatațiilor agricole și a SAU în România

Specificație	Total exploatații agricole (milioane)	Suprafața agricolă utilizată (SAU) (milioane hectare)	SAU medie/exploatație (ha)
2002	4,485	13,931	3,11
2005	4,256	13,907	3,27
2007	3,931	13,753	3,50
2010	3,859	13,306	3,45
2013	3,630	13,056	3,60
2016	3,422	12,503	3,65
2020	2,887	12,763	4,42

Sursa: Eurostat

Fermele agricole din România pe *clase de mărime* se prezintă astfel:

- ✓ sub 1 ha: 54,0% din numărul total, dar doar 4,6% din suprafață.
- ✓ 1-5 ha: 36,3% din numărul total, 18,2% din suprafață.
- ✓ peste 50 ha: 1% din număr, dar 54,0% din suprafață.

Proprietatea suprafețelor agricole:

- ✓ 44,6% din suprafață era în proprietate individuală.
- ✓ 37,9% la exploatațiile fără personalitate juridică
- ✓ 6,6% la cele cu personalitate juridică.

Culturi principale cultivate sunt: porumb, grâu comun, floarea soarelui și rapiță, reprezentând 73,1% din terenul arabil.

CAPITOLUL 2. „METODOLOGIA CERCETĂRII, DELIMITAREA ZONEI DE CERCETARE”, după cum îi spune numele, prezintă principalele metode utilizate în vederea atingerii obiectivelor și scopului propus în cadrul tezei iar zona delimitată pentru efectuarea studiului de caz este Regiunea de Vest cu cele patru județe aferente: Arad; Caraș-Severin; Hunedoara și Timiș. Metodele de cercetare și instrumentele științifice folosite în elaborarea prezentei teze de doctorat sunt variate și adecvate domeniului cercetat, alternanța acestora fiind subordonată obiectivelor urmărite. Principala metodă utilizată este reprezentată de analiza de conținut. Teza debutează cu un studiu realizat prin documentare științifică și parcurge mai multe etape: informarea asupra surselor, culegerea datelor, studiul surselor de documentare, prelucrarea și gruparea lor, evaluarea și studierea aprofundată a acestora pentru atingerea obiectivului de cunoaștere a domeniului studiat.

Lucrarea se axează mai mult pe culegerea și analiza informațiilor privind practica derulării și managementul proiectelor europene destinate dezvoltării spațiului rural în țara noastră. De fapt analiza și interpretarea datelor care caracterizează practica domeniului studiat a conturat problema care stă la baza construcției lucrării. Documentarea amplă, metodele și procedeele utilizate în analiza impactului proiectelor destinate spațiului rural, a tendințelor și perspectivei în procesul de alocare a resurselor financiare în vederea dezvoltării, restructurării și modernizării spațiului rural, au contribuit la elaborarea acestei teze, deosebit de utilă, spunem noi, în plan teoretic și practic.

PARTEA a II - a CERCETĂRI PROPRII

CAPITOLUL 3. „CERCETĂRI PRIVIND STADIUL DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII ÎN REGIUNEA DE VEST A ROMÂNIEI”

În cadrul acestui capitol se urmărește analiza potențialului agricol în Regiunea Vest; analiza modului de utilizare a terenurilor și a valorii producție agricole, situația exploatațiilor/fermelor agricole din Regiunea Vest; suprafețele cultivate și producțiile înregistrate în regiune precum și efectivele de animale ale regiunii vest.

Potrivit datelor furnizate de Eurostat, există două regiuni din România care se distanțează semnificativ în ceea ce privește dezvoltarea economică în comparație cu restul țării. Aceste regiuni sunt regiunea Vest și regiunea Centru. Regiunea Vest, în special, a reușit să iasă din categoria regiunilor sărace, înregistrând la indicatorul PIB / locuitor o valoare de peste 24.000 de euro, raportat la puterea de cumpărare standard, lucru care a determinat creșterea cofinanțării locale pentru foarte multe proiecte implementate în regiune.

În mod concret, în 2021, Regiunea Vest a atins un PIB / locuitor de 24.300 de euro, ceea ce reprezintă 75% din media UE. Suprafața aferentă regiunii Vest a României poate fi divizat în două părți, fiecare având probleme specifice, și niveluri diferite de dezvoltare, funcție de resursele pe care le dețin. În primul rând, există **teritoriul județelor Caras-Severin și Hunedoara, împreună cu orașul Nădrag și zona înconjurătoare din județul Timiș**. Aici, industriile extractive, siderurgice, metalurgice și conexe, cum ar fi industria construcției de mașini, au avut o dezvoltare timpurie încă din secolul al XIX-lea. Cu toate acestea, după 1990, această subzonă a intrat într-un declin puternic, iar procesul lent și dificil de restructurare a generat un nivel ridicat de șomaj. Subregiunea a doua care este formată din **teritoriul județelor Timiș și Arad**, caracterizată de o dezvoltare industrială mai devreme și mai diversificată, include industrii precum industria ușoară, construcția de mașini și electrotehnica. Aceste două județe are un potențial foarte ridicat pentru dezvoltarea agriculturii și a activităților conexe. Acesta este un loc preferat pentru investițiile străine productive în România în prezent. Cu toate acestea, pe fondul creșterii numărului de locuri de muncă care necesită o forță de muncă calificată și a exodului masiv al acestei forțe de muncă în ultimii ani (emigrarea populației), subregiunea are probleme destul de serioase cu forța de muncă adecvată activităților desfășurate. Regiunea Vest a României are un potențial agricol semnificativ datorită terenurilor sale fertile, în special datorită prezenței molisurilor. Aceste soluri sunt extrem de fertile datorită conținutului ridicat de humus, ceea ce le face ideale pentru cultivarea plantelor. Răspândirea acestui tip de sol în Regiunea Vest contribuie la transformarea Câmpiei Banatului într-o zonă agricolă majoră, fiind a doua cea mai mare zonă agricolă din țară. Regiunea de Vest deține 13,2% din suprafața agricolă a României, evidențiind un potențial ridicat pentru producția agricolă.

Tabelul 3.1. Fondul funciar în Regiunea Vest

Specificare	Regiunea Vest hectare
Suprafața arabilă	908.869,98
Grădini familiale	13.251,58
Pășuni și fânețe	1.405.466,38
Culturi permanente	98.568,79
TOTAL suprafață utilizată	1.573.868,63

Sursa: <https://insse.ro>, 2023

Cu toate acestea valoarea producției ramurii agricole pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022 plasează regiunea Vest pe penultimul loc, așa cum evidențiază datele din tabelul următor cu o pondere de 60,7% producția vegetală, 38,0% producția animală și 1,3% servicii.

Tabelul 3.2. Valoarea producției ramurii agricole pe regiuni de dezvoltare, în anul 2022

Specificare	Total		Vegetal		Animal		Servicii	
	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%
Total	87418,5	100,0	57103,0	65,6	27872,0	31,8	2443,4	2,6
Sud-Muntenia	19845,6	100,0	15364,2	77,0	4133,4	21,4	348,0	1,6
Nord-Est	13352,6	100,0	7597,5	57,2	5550,4	41,4	204,8	1,4
Sud-Est	13282,5	100,0	9152,4	69,8	3543,2	26,1	586,8	4,1
Sud-Vest Oltenia	10504,3	100,0	7600,0	73,3	2796,8	25,8	107,5	0,9
Nord-Vest	10335,2	100,0	5985,8	57,7	4294,2	41,8	55,3	0,5
Centru	9902,5	100,0	5741,0	57,2	4093,8	42,2	67,8	0,6
Vest	8527,5	100,0	5030,6	60,7	3377,1	38,0	119,8	1,3
București-Ilfov	1668,3	100,0	631,6	39,6	83,2	5,3	953,5	55,1

Sursa: www.insse.ro, 2023

CAPITOLUL 4. „STUDIUL CU REFERIRE LA FINANȚAREA ZONELOR RURALE PRIN PNDR ÎN ROMÂNIA ȘI ÎN REGIUNEA DE VEST”

Datele și informațiile cu referire la finanțarea zonelor rurale în România au fost obținute prin analiza literaturii de specialitate și din efectuarea cercetărilor de teren în zona delimitată pentru cercetare, respectiv Regiunea de Vest a României. Capitolul 4 cuprinde: analiza sprijinului financiar alocat prin PAC României prin programul SAPARD; analiza sprijinului financiar alocat prin PAC României în perioada 2007-2013; analiza sprijinului financiar alocat prin PAC României în perioada 2014-2020 și analiza sprijinului financiar alocat prin PAC României în perioada 2023-2027. SAPARD a fost primul program, creat în 1999 și funcțional din anul 2000, în scopul sprijinirii dezvoltării rurale și agriculturii durabile în țările candidate și pregătirii acestora în vederea adaptării treptate la PAC, inclusiv pentru România.

Pentru 2000-2006, România a primit 150 milioane Euro/an. Țara noastră a fost al doilea stat care a beneficiat de sume importante, pe primul loc aflându-se Polonia. Pe lângă suma alocată de UE prin SAPARD, Guvernul României a contribuit cu de 50 de milioane euro la implementarea proiectelor. Fondurile alocate prin Programul SAPARD au fost disponibile pentru producătorii agricoli privați, asociații ale producătorilor agricoli, întreprinderi mici și mijlocii, autorității locale (consilii județene, primării municipale, orașenești și comunale), pe două categorii: pentru proiecte private și proiecte public.

În perioada 2007-2013 se constată că principala formă de sprijinire a agricultorilor din statele UE a fost plățile directe. Bugetul alocat plăților directe pentru perioada 2007-2013 a reprezentat 286 miliarde euro.

În conformitate cu datele oferite de către autoritățile care au gestionat implementarea PNDR 2007 – 2013, respectiv *Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit* (APDRP) și în prezent AFIR, reiese faptul că până la sfârșitul anului 2015 în România s-au efectuat plăți către beneficiari, din fondurile alocate de Uniunea Europeană pentru PNDR prin FEADR în valoare de 6,83 mld euro, la care se adaugă pre finanțarea încasată în

2008 în valoare de 0,56 mld. euro, ajungându-se astfel la **un grad de absorbție de 91,3%, din suma alocată pentru perioada 2007-2013 prin FEADR în valoare de 8,10 mld euro.**

Analiza datelor confirmă faptul că **perioada 2007-2013** a fost una de așteptări și mari speranțe, o perioadă cu multe dezamăgiri, frustrări și cu puține împliniri, în ceea ce privește dezvoltarea economiei spațiului rural. Astfel finanțările pentru dezvoltarea zonelor rurale atingându-și într-o mică măsură scopurile inițiale.

România a avut o alocare financiară pentru perioada 2014-2020, de aproximativ 33 miliarde euro repartizate astfel:

- ✓ 11,20 miliarde euro prin FEDR;
- ✓ 8,10 miliarde euro prin FC;
- ✓ 4,70 miliarde euro prin FSE;
- ✓ 0,17 miliarde euro prin *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime*;
- ✓ 0,41 miliarde euro prin *Fondul european pentru ajutorarea persoanelor defavorizate*.

Prin Politica Agricolă Comună a UE alocarea financiară a fost astfel: pilonul I (*plăți directe*) alocarea a fost de 12,529 miliarde euro și pilonul II (*dezvoltare rurală*) alocarea a fost de 8,127 miliarde euro.

În perioada de finanțare 2014-2020, PAC a accentuat orientarea agriculturii spre piață, prin reforme succesive, cu scopul de a asigura producătorilor un ajutor în creșterea veniturilor, a ameliorat integrarea cerințelor de mediu și a consolidat sprijinul pentru dezvoltare rurală ca politică integrată pentru dezvoltarea zonelor rurale din întreaga UE.

În perioada 2014-2020, veniturile realizate din agricultură au rămas în continuare sub presiune, deoarece agricultorii s-au confruntat cu mai multe riscuri, cum ar fi reducerea ritmului de creștere a productivității muncii și reducerea marjei de profit. Reducerea profitului a fost cauzat de creșterea costurilor de producție. În această situație a fost necesar să se mențină pentru fermieri, ajutorul pentru venit dar în același timp s-a impus consolidarea instrumentele existente pentru buna gestionare a riscurilor și a situațiilor de criză prin reacții mai eficiente. S-a avut în vedere consolidarea agriculturii pentru dezvoltarea industriei alimentare a UE în vederea asigurării securității alimentare a tuturor cetățenilor.

Principalele scheme de plată pentru pilonul I pentru perioada 2014-2020 au fost:

- ✓ Schema de plată de bază;
- ✓ Plată pentru practici agricole durabile;
- ✓ Sprijin pentru micii fermieri;
- ✓ Sprijin pentru tinerii agricultori;
- ✓ Plăți directe cuplate;
- ✓ Sprijin pentru zonele defavorizate natural.

În alocările financiare de către UE pentru România în perioada 2014-2020 conform datelor Eurostat, constatăm că plafonul destinat României, crește din anul 2014 de la 1.472.005 euro, până în anul 2017, după care valoarea este menținută la aceeași valoare de 1.939.357 euro.

Alocarea financiară totală pentru PAC **în perioada 2023-2027** este de *307 miliarde euro*, de la UE este în valoare de 264 de miliarde de euro iar 43 de miliarde de euro o reprezintă contribuția țărilor membre ale UE.

Comparativ cu perioada anterioară 2014-2020, în România prin Planul Național Strategic (PNS) 2023-2027, sunt prevăzute 89 tipuri de intervenții repartizate astfel 51 prin FEAGA și 38 prin FEADR.

Pe baza Planului Național Strategic al **României** care a intrat în vigoare la începutul anului 2023 și a cărei valoare se ridică la **15,8 miliarde de euro**, țara noastră primește fonduri de la UE prin PAC în valoare de aproape 15 miliarde de euro iar diferența se asigură din bugetul național. România este țara din UE cu cele mai multe ferme, (o treime din fermele UE) și cu cei mai mulți agricultori, 3,5 milioane persoane din țara noastră lucrează în agricultură, ceea ce reprezintă mai mult de o cincime din forța de muncă a țării noastre. Din păcate agricultorii români sunt în pondere de 44,3% au vârsta de peste 65 de ani, motiv pentru care se pune un accent deosebit pe atragerea tinerilor în agricultura României, pe modernizarea și tehnologizarea fermelor în vederea creșterii productivității muncii în agricultură. De asemenea fermele sunt extrem de polarizate în continuare. În continuare fermele din România cu dimensiune sub 5 hectare dețin în jur de 90% din exploatațile agricole. La nivelul UE dimensiunea unei ferme este de 11,7 hectare în timp ce în România este de 4,6 hectare.

CAPITOLUL 5. „CERCETĂRI CU PRIVIRE LA MODUL DE IMPLEMENTARE A PNDR 2014-2020 ȘI POSIBILITĂȚILE DE ÎMBUNĂȚĂȚIRE A ABSORBȚIE ÎN EXERCITIUL FINANCIAR ACTUAL,,

Cuprinde: obiective strategice urmărite prin PNDR 2014-2020; analiza gradului de absorbție a fondurilor europene prin PNDR 2014-2020 și analiza gradului de absorbție a fondurilor prin PNDR 2014-2020, în Regiunea Vest pe cele patru județe ale regiunii.

Programul de Dezvoltare Rurală 2014-2020 a fost unul dintre principalele instrumente ale UE pentru dezvoltarea rurală în România, oferind finanțare pentru proiecte de infrastructură rurală, modernizarea fermelor, sprijinirea tinerilor fermieri și promovarea turismului rural. Programele și proiectele de dezvoltare rurală au un impact semnificativ asupra îmbunătățirii calității vieții în comunitățile rurale. Este esențial ca aceste inițiative să fie susținute în continuare și să se pună accent pe sustenabilitate și inovare.

PNDR, finanțat prin FEADR, a sprijinit dezvoltarea strategică a mediului rural prin următoarele obiective specifice:

OS I. Restructurarea și creșterea viabilității fermelor;

OS II. Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;

OS III. Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Absorbția fondurilor europene acordate României prin FEADR este un indicator important pentru evaluarea utilizării eficiente a acestor resurse în sectorul agricol și activități ale ruralului.

Un grad de absorbție de 86% în perioada 2014-2020, care include și perioada de tranziție de 2021-2022, este un rezultat semnificativ și indică faptul că o parte substanțială a fondurilor a fost direcționată către proiectele și inițiativele destinate dezvoltării rurale din România.

Valoarea plăților realizate prin AFIR, în sumă de **10,87 miliarde de euro**, reflectă o utilizare considerabilă a fondurilor disponibile.

Este important ca această tendință de absorbție să fie menținută și îmbunătățită în viitor, iar autoritățile românești și organizațiile implicate să continue să sprijine și să faciliteze accesul la aceste fonduri pentru a maximiza impactul lor în dezvoltarea rurală și agricolă în România.

Din plățile realizate de AFIR în 2014-2020, au fost decontați:

✓ **5,77 miliarde euro proiectelor de investiții;**

✓ **5,10 miliarde euro pentru plățile directe** destinate măsurilor de mediu și climă.

Rezultatele analizelor efectuate evidențiază că gradul de absorbție, respectiv capacitatea administrativă de absorbție a fondurilor europene nu se situează încă la un nivel suficient, existând multe și serioase probleme care trebuie rezolvate. *Resursa umană este o problemă dificilă în procesul de gestiune a fondurilor.* Acest lucru implică nu doar numărul insuficient de personal, dar și nivelul de pregătire și competențele acestora. Fără personal bine instruit și specializat, eficiența procesului de absorbție este serios afectată.

PARTEA a - III – a

CONCLUZII GENERALE ȘI PROPUNERI

Posibile soluții pentru îmbunătățirea situației în absorbția fondurilor:

a). Simplificarea procedurilor administrative. Reducerea birocrăției și simplificarea procedurilor poate accelera procesul de absorbție a fondurilor europene.

b). Îmbunătățirea coordonării. Crearea unor mecanisme mai eficiente de coordonare între diferitele instituții și niveluri administrative implicate în gestionarea fondurilor.

c) Investiții în resurse umane. Organizarea de programe de formare și dezvoltare profesională pentru personalul implicat în gestionarea fondurilor europene pentru a îmbunătăți competențele și cunoștințele acestora.

d). Utilizarea tehnologiei. Implementarea unor soluții tehnologice avansate pentru a sprijini procesele administrative și pentru a facilita monitorizarea și raportarea progreselor.

Prin abordarea acestor probleme, capacitatea administrativă de absorbție a fondurilor europene poate fi considerabil îmbunătățită, ceea ce ar conduce la utilizarea mai eficientă a resurselor disponibile pentru dezvoltarea regională și națională.

Datele primare pentru *analiza gradului de absorbție a fondurilor prin PNDR 2014-2020*, au fost preluate de la Agenția pentru Finanțarea Investițiilor rurale (AFIR) a regiunii de vest și din sursele oficiale ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale la sfârșitul anului 2023 (31 decembrie 2023).

Prin adoptarea unor practici agricole responsabile, fermierii trebuie să urmărească menținerea echilibrului între nevoile umane și conservarea resurselor naturale.

În acest sens considerăm că sunt importante următoarele acțiuni de realizat:

1. *Menținerea într-o stare bună a resurselor naturale:*

România beneficiază de o stare generală bună a resurselor naturale, inclusiv aerul, apa și solul. Aceasta oferă o bază solidă pentru dezvoltarea sustenabilă și necesită protecția și conservarea acestor resurse în fața provocărilor contemporane.

2. *Atingerea obiectivelor pentru conservarea și îmbunătățirea resurselor naturale:*

În contextul schimbărilor climatice și a intensificării agriculturii, prioritățile includ menținerea și îmbunătățirea calității aerului, apei și solului. Gestionarea eficientă a acestor resurse este vitală pentru asigurarea unui viitor durabil al țării.

3. *Agricultura ecologică ca practică responsabilă pentru agricultura viitorului:*

Acordarea de plăți compensatorii fermierilor implicați în agricultura ecologică, respectând normele UE, reprezintă o modalitate de a promova utilizarea responsabilă a resurselor naturale. Aceasta nu doar protejează mediul, ci și contribuie la oferirea de produse agricole mai sănătoase pentru consumatori.

4. *Respectarea practicilor agricole prietenoase cu mediu:*

Plățile compensatorii pentru angajamentele de agro-mediu și climă voluntare contribuie la promovarea practicilor agricole sustenabile și la reducerea impactului asupra mediului. Astfel, agricultorii sunt încurajați să adopte metode mai puțin invazive pentru sol și să protejeze biodiversitatea locală.

5. *Protejarea biodiversității prin creșterea raselor locale:*

Subvențiile acordate pentru creșterea animalelor de rasă locală în pericol de abandon sprijină practici agricole durabile și contribuie la protejarea biodiversității. Aceasta promovează diversitatea genetică și reduce riscul de pierdere a unor specii locale importante.

6. *Gestionarea eficientă a resurselor în silvicultură:*

Măsurile de reducere a intervențiilor silvotehnice și utilizarea atelajelor în fondul forestier contribuie la protejarea solului forestier și la îmbunătățirea calității apelor. O silvicultură sustenabilă asigură regenerarea pădurilor și menține echilibrul ecologic.

7. *Modernizarea infrastructurii de irigații:*

Sprijinirea modernizării infrastructurii de irigații este esențială pentru gestionarea eficientă a resurselor de apă, adaptarea la schimbările climatice și combaterea fenomenelor de secetă și deșertificare. Aceasta contribuie la o utilizare mai eficientă a apei în agricultură.

8. *Eco-Scheme pentru o agricultură prietenoasă cu mediul înconjurător:*

Acordarea de plăți prin eco-schema pentru practici agricole prietenoase cu mediul, cum ar fi cultivarea plantelor proteginoase și rotația culturilor, contribuie la gestionarea eficientă a resurselor de apă și la prevenirea eroziunii solului. Aceste scheme oferă stimulente financiare pentru adoptarea unor practici mai sustenabile.

9. *Promovarea agriculturii de precizie în rândul fermierilor:*

Intervențiile în agricultura de precizie, inclusiv investiții neproductive precum perdelele de protecție, sunt esențiale pentru conservarea resurselor naturale de apă, aer și sol. Aceasta permite o utilizare mai precisă a resurselor și reduce impactul negativ asupra mediului.

10. *Gestionarea eficientă a resurselor prin practici durabile:*

Măsurile propuse, inclusiv plățile compensatorii și sprijinul financiar pentru practici durabile, contribuie la gestionarea eficientă a resurselor de apă, sol și aer în agricultură. Acestea reprezintă un pas important către un sistem agricol mai sustenabil și echilibrat.

11. *Respectarea tuturor obiectivelor (angajamentul) pentru dezvoltare durabilă:*

Aceste inițiative reprezintă un angajament semnificativ pentru dezvoltare durabilă, protejarea mediului și menținerea echilibrului dintre nevoile umane și conservarea resurselor naturale. Prin implementarea acestor măsuri, România se plasează într-o poziție favorabilă pentru a construi un viitor durabil și prosper.

Gestionarea eficientă a resurselor naturale în agricultura României nu numai că asigură o bază solidă pentru producția agricolă, dar și protejează mediul înconjurător. Prin adoptarea practicilor responsabile și

implementarea unor politici îndreptate către dezvoltarea durabilă, țara noastră poate contribui semnificativ la conservarea resurselor naturale pentru generațiile viitoare.

Propunerile sunt grupate în două părți:

a) *Propuneri generale de îmbunătățire a modului de implementare a PNDR în actuala etapă de finanțare*

b) *Propuneri de măsuri și acțiuni în domeniul agriculturii și dezvoltării sustenabile a zonelor rurale.*

Teza de doctorat „*Analiza implementării PNDR 2014-2020 în regiunea de Vest și propuneri de îmbunătățire a implementării măsurilor în următorul exercițiu financiar*” mai cuprinde elementele de originalitate, bibliografia și anexele aferente.

Prin cercetările și analizele efectuate, prezenta teză de doctorat evidențiază câteva soluții practice și utile necesare actualului sistem de finanțare a agriculturii și dezvoltării spațiului rural.

După părerea noastră, sprijinul financiar european și românesc, precum și politicile agricole ale UE și cele naționale trebuie profund reformate în primul rând prin creșterea proporției deciziilor naționale în alocarea fondurilor pe diferite domenii de activitate, măsuri și produse de primă importanță pentru consumul intern, care să contribuie la sporirea competitivității și asigurarea consumului intern integral cu produse agroalimentare pentru populația țării:

- creșterea proporției alocărilor financiare din bugetul UE și național pentru investiții în sisteme de irigații locale cu curgere gravitațională din râuri interioare care să contribuie la extinderea sistemului de agricultură verde și la reducerea efectelor produse de schimbările climatice;
- susținerea financiară din bugetul MADR a produselor agroalimentare locale, regionale tradiționale, în special pentru piețele locale românești;
- susținerea investițiilor în vederea dezvoltării și diversificării sistemelor de educație-cercetare, în domeniul agriculturii și a sectoarelor adiacente domeniului (aval și amonte de agricultură);
- alocarea de fonduri în vederea modernizării și revitalizării satelor din România, care să devină spații de extindere a economiei rurale non-agricole și care să asigure locuri de muncă pentru forța de muncă activă contribuind astfel la stoparea migrației din zonele rurale ale țării noastre.

Aceste măsuri de acțiune, dar cu siguranță și altele, vor conduce la creșterea randamentelor de producție și la diversificarea sistemului agroalimentar din România, creșterea locurilor de muncă pentru populația activă și în special pentru tineri, implicit va conduce la modernizarea fermelor agricole și a satelor românești.

Datele prezentate, care reflectă realitățile agriculturii și dezvoltării rurale din România, ne conduc, fără îndoială, spre necesitatea schimbării profunde și fundamentale a sistemelor de susținere a fermelor agricole spre performanță, procesarea materiei prime și comercializarea de produse agroalimentare cu valoare adăugată înaltă dar și calitative, destinate în primul rând pentru piața internă dar și externă și eliminarea procedurilor de susținere a exploatațiilor agricole pe principii exclusiv cantitative așa cum se precedează în prezent.

PARTEA a - IV - a **ELEMENTE DE ORIGINALITATE**

În analizele și studiile efectuate am plecat de la premiza că în România, spre deosebire de alte țări europene, agricultura constituie una dintre cele mai semnificative sectoare ale economiei. În desfășurarea temei propuse, am pornit de la ipoteza că în economia oricărei țări, indiferent de nivelul de dezvoltare al acesteia, agricultura, prin resursele naturale și umane disponibile, prin contribuția sa la formarea produsului intern brut, a valorii adăugate brute, precum și prin implicarea sa în comerțul intern și internațional cu produse agroalimentare, deține clar o poziție cheie.

Ca element de originalitate, în cadrul tezei de doctorat cu titlul „*Analiza implementării PNDR 2014-2020 în regiunea de Vest și propuneri de îmbunătățire a implementării măsurilor în următorul exercițiu financiar*” se remarcă cercetarea aplicată, prin studiu de caz, respectiv modul în care a contribuit finanțarea PAC a UE prin PNDR la dezvoltarea agriculturii și a zonelor rurale, respectiv de a evidenția rezultatele proiectelor implementate în zonele rurale, în perioada 2014-2020 prin PNDR cu fonduri finanțate prin PAC de la UE, în regiunea Vest a României și în cele patru județe ale regiunii respectiv Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș.

Prin teză sunt propuse posibilitățile de îmbunătățire a absorbției fondurilor europene în exercițiile financiare viitoare:

a) PROPUNERI GENERALE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A MODULUI DE IMPLEMENTARE A PNDR ÎN ACTUALA ETAPĂ DE FINANȚAR:

- ✓ Instruirea și consultanța fermierilor;
- ✓ Facilitarea accesului la finanțare;
- ✓ Digitalizare și tehnologie;
- ✓ Promovarea cooperării și a proiectelor comune;
- ✓ Evaluare și monitorizare eficiente a proiectelor;
- ✓ Implicarea și consultarea comunităților locale;
- ✓ Sustenabilitate și inovare în întocmirea proiectelor.

b) PROPUNERI DE MĂSURI ȘI ACȚIUNI ÎN DOMENIUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTRII SUSTENABILE A ZONELOR RURALE care să conducă la:

- ✓ Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat pentru securitatea alimentară și viabilitatea fermelor;
- ✓ Orientarea producției către piață și sporirea eficienței sectorului agro-alimentar;
- ✓ Dezvoltarea socială și economică a zonelor rurale;
- ✓ Menținerea producției agricole, îmbunătățirea performanțelor economice, creșterea veniturilor;
- ✓ Instrumente adecvate pentru a gestiona riscurile și pentru a răspunde la situațiilor de criză;
- ✓ Modernizarea și restructurarea exploatațiilor prin investiții pentru creșterea randamentelor de producție și a productivității;
- ✓ Creșterea investițiilor în agricultura de precizie și în digitalizarea tehnologiilor;
- ✓ Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin investiții în depozitare și procesare;
- ✓ Dezvoltarea/modernizarea/retehnologizarea industriei alimentare în mod sustenabil;
- ✓ Nevoia de acces la instrumente financiare;
- ✓ Creșterea competitivității și sustenabilității în sectoarele vitivinicol, legume-fructe și apicol;
- ✓ Susținerea dezvoltării viabile a lanțurilor alimentare, a sistemelor de colectare și condiționare;
- ✓ Cooperarea între producătorii și comercianții implicați în lanțul alimentar;
- ✓ Încurajarea consumului de produse autohtone și dezvoltarea de piețe locale;
- ✓ Adaptarea practicilor agricole în zonele cu riscuri climatice irigații eficiente și modernizarea infrastructurii.

În concluzie, prin prisma cercetărilor întreprinse, putem afirma faptul că Diversificarea economică a activităților în mediul rural contribuie la creșterea ocupării forței de muncă și a veniturilor gospodăriilor agricole, aducând echilibru socio-economic pentru îmbunătățirea calității vieții în mediul rural.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- Colf Ioana-Andreea - Raport de cercetare nr. 1, *Analiza implementării programelor de dezvoltare rurală în perioada exercițiului financiar 2014-2020*;
- Colf Ioana-Andreea - Raport de cercetare nr. 2, *Metodologia cercetării în domeniul dezvoltării comunităților rurale*;
- Colf Ioana-Andreea - Raport de cercetare nr. 3, *Propuneri de îmbunătățire a dezvoltării zonelor rurale prin prisma accesării și implementă măsurilor PNDR. Rezultate parțiale*
- Ministry of Agriculture and Rural Development, 2019, Common Agricultural Policy, Present and Future (Politica Agricolă Comună. Prezent și viitor). Presentation of the General Framework of the National Strategic Plan, Ministry of Agriculture and Rural Development, Version II, June 2019, Accessed on Oct. 21, 2023
- National Institute of Statistics (NIS). Comunicat de presă. Domeniul Agricultură. Available on-line https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/rga_2020r.pdf , Accessed on Oct. 21, 2023
- SWOT Analysis, National Strategic Plan (2021-2027)- Analiza SWOT Planul Național Strategic (2021-2027), Accessed on Oct. 21, 2023

- Ioana Colf, Anca Nan, Nicoleta Mateoc-Sîrb, Tiberiu Iancu, 2023, The need and opportunity of promoting investments by small farmers through agricultural cooperatives, *Lucrări Științifice Management Agricol* 25(3) 371-378
- Ioana Colf, Nicoleta Mateoc - Sîrb, Tiberiu Iancu , 2024, The “Nădlac farmer” agricultural cooperative – a model of good practices for small farmer Scientific Papers Series,, *Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development*“ vol.24(2)2024;
- Ioana Colf, Nicoleta Mateoc-Sîrb, Tiberiu Iancu, 2023, Financing small farmers through the agricultural policy of the EU 2014-2020: A case study, *Lucrări Științifice Management Agricol* 25(3) 364-370.

ABSTRACT

DOCTORAL THESIS

ANALYSIS OF THE IMPLEMENTATION OF THE NRDP 2014-2020 IN THE WEST REGION AND PROPOSALS TO IMPROVE THE IMPLEMENTATION OF THE MEASURES IN THE NEXT FINANCIAL YEAR

PhD Candidate: Ioana-Andreea COLF

PhD Supervisor: Professor Tiberiu IANCU

Romania has put into practice the CAP through the NRDP adopting measures for the development of a sustainable, competitive agriculture. The focus has been on ensuring balanced incomes for farmers, respect for environmental protection, and the development of an agricultural sector that would contribute to environmental protection beyond basic requirements.

NRDP has had multiple positive influences on rural areas, including the technologization and increased efficiency of agricultural holdings by consolidating and opening them to the market. It contributed and supported the installation of young farmers, promoting the rejuvenation of generations in the agricultural field. It has also contributed to the development of rural areas, attracting investments, and generating new jobs. Another important aspect was encouraging the diversification of the rural economy by promoting and supporting small and medium-sized enterprises (SMEs) in non-agricultural sectors. The program has had a sub-program dedicated to the fruit production sector, thus promoting its development. Through the LEADER approach, NRDP encouraged local development, placing responsibility at community level. The results of these efforts are reflected in the annual implementation reports, underlining the significant contribution of the program to the evolution and improvement of rural areas in Romania.

For these reasons, we approached the topic for research titled “*Analysis of The Implementation of The NRDP 2014-2020 in The West Region and Proposals to Improve The Implementation of The Measures in The Next Financial Year*”, which, we believe, is of great importance at the national level at the current stage of development of Romanian agriculture and rural area.

The **aim** pursued in this doctoral thesis has been to analyse the degree of development of agriculture in our country, especially in the West Region of Romania, and the way in which EU CAP funding through NRDP has contributed to the development of agriculture and of rural areas, i.e., to highlight the results of projects implemented in rural areas in the period 2014-2020 through the NRDP with funds financed through the CAP from the EU in the West Region of Romania.

To achieve the intended goal, we have established the following objectives that respond as well as possible to the proposed goal:

- *Analysis of the development stage of agriculture in Romania as a component part of the European Union;*
- *Delimitation of the research area and description of the work methodology;*
- *Research on the development stage of agriculture in the West Region of Romania;*
- *Analysis of the financial support granted by the EU through the CAP to our country;*
- *Research on how to implement the NRDP 2014-2020 and the possibilities of improving the absorption of European funds in the current financial year.*

In Romania, unlike other European countries, agriculture is one of the most significant sectors of the economy. In carrying out the proposed analysis, we started from the hypothesis that, in the economy of any

country, regardless of its level of development, agriculture clearly holds a key position through the available natural and human resources, through its contribution to the formation of the GDP, through the gross added value, as well as through its involvement in domestic and international trade in agri-food products. Agriculture is the economic sector that should guarantee the food security of any nation. The analysed information was obtained through a documentary study of literature in the field of the topic addressed and researched. The research methodology included the statistical analysis of primary data using the Microsoft Excel quantitative analysis program (tables, graphs) as a work tool. One of the methods used to prepare the raw analysis material was the documentation of official databases provided by the National Institute of Statistics (INS – Tempo Online), data collections published by EUROSTAT, as well as various reliable publications or additional information taken from the Internet.

This doctoral thesis is prepared in accordance with the instructions developed for doctoral theses within the IOSUD of the “King Mihai I” University of Life Sciences in Timișoara. According to the instructions for writing doctoral theses, it includes four large parts: stage of knowledge; own research; general conclusions and recommendations, and originality elements.

PART 1

CHAPTER 1, ANALYSIS OF THE STATE OF DEVELOPMENT OF AGRICULTURE IN ROMANIA AS PART OF THE EUROPEAN UNION, summarizes the general characteristics of the CAP of the EU where it is highlighted that the EU is a net exporter of agri-food products, which underlines its significant role on international markets. Its outstanding agricultural capacity enables it to make a decisive contribution to ensuring global food security. Thus, the EU’s exceptional agricultural resources not only meet domestic needs, but also support global efforts to fight hunger and ensure adequate food for the world’s population. Rural areas and their natural resources are also essential to the economy, providing many jobs in agriculture and in related sectors. General aspects of the economy of the countries of the EU are also presented through the analysis of the GDP indicator that measures the economic production of goods and services in a certain period, expressed in terms of value.

Romania’s economy in 2020, with a GDP of 218 billion EUR and a share of 1.6% contribution to the EU GDP, ranks 13th in the hierarchy of EU countries.

Also in the first chapter, the main aspects in the evolution of agriculture in Romania are analysed with reference to the use of agricultural land and agricultural holdings in Romania, the cultivated areas and the productions made in Romania, the income level of the farms depending on the physical size, as well as a brief analysis of Romanian agriculture in the context of the EU.

According to Eurostat data, in 2023, *9.1 million agricultural farms* were operating in the EU states with *a total number of 8.7 million people*, which represents around *4.2% of the EU workforce*.

EU farms own 157 million ha of agricultural land.

Romania has 31.8% of the number of functional farms in the EU countries and the largest labour force in agriculture, i.e., 20.9%.

At the level of the EU states, ***the average size of the farm is 17.1 ha*** with the mention that:

- **63.8% of farms** are **under 5 ha** in size;
- **11.4% of farms** **over 30 ha** in size;
- **3.6% of farms** are **over 100 ha** in size.

Romania has directly contributed to the reduction of the average size of farms in the EU, which owns, at national level, 90.3% of the number of farms under 5 ha in size, working only 22.8% of the agricultural area used by farms. The 3.6% farms with over 100 ha in size own and control 51.8% of the EU’s arable land, while 63.8% of farms with less than 5 ha own around 6% of the EU’s land area. The data show that, at the EU level, farms are mostly small and very small, but in the last 10 years, small farms have decreased numerically by almost 2.7 million, which represents 24.8%, i.e., almost a quarter of the number of small farms in the EU. Of the area owned by EU countries, 38.4% represent the area of cultivated land (the highest % is found in Ireland, 71.7%, while Romania owns over 50% according to Eurostat) of which around 62.3% is cultivated with cereals. The largest SAU is found in France with 27.4 million ha and in Spain with 23.9 million ha.

Table 1.7. Evolution of agricultural holdings and UAAs in Romania

Year	Total agricultural holdings (millions)	Used agricultural area (UAA) (million ha)	Medium UAA/holding (ha)
2002	4.485	13.931	3.11
2005	4.256	13.907	3.27
2007	3.931	13.753	3.50
2010	3.859	13.306	3.45
2013	3.630	13.056	3.60
2016	3.422	12.503	3.65
2020	2.887	12.763	4.42

Source: Eurostat

Agricultural farms in Romania by *size class* are as follows:

- under 1 ha: 54.0% of the total number, but only 4.6% of the area;
- 1-5 ha: 36.3% of the total number, 18.2% of the area;
- over 50 ha: 1% of the number, but 54.0% of the area.

Ownership of agricultural areas:

- 44.6% of the area was in individual ownership;
- 37.9% of the area belonged to holdings without legal personality;
- 6.6% of the area belonged to holdings with legal personality.

The *main crops* were: maize, common wheat, sunflower, and rape, representing 73.1% of the arable land.

CHAPTER 2, RESEARCH METHODOLOGY, DELIMITATION OF THE RESEARCH AREA,

as the title suggests, presents the main methods used to achieve the objectives and the purpose proposed in the thesis and the delimited area for carrying out the case study is the West Region with its four related counties: Arad, Caraş-Severin, Hunedoara, and Timiş. The research methods and scientific instruments used in the elaboration of this doctoral thesis are varied and appropriate to the researched field, their alternation being subordinated to the pursued objectives. The main method used is represented by content analysis. The thesis begins with a study carried out through scientific documentation and goes through several stages: information on sources, data collection, study of documentation sources, their processing and grouping, their evaluation and in-depth study to achieve the objective of knowledge of the field studied.

The work focuses more on the collection and analysis of information regarding the implementation and management of European projects intended for the development of rural areas in our country. In fact, the analysis and interpretation of the data that characterize the studied field outlined the problem that is the basis of the construction of the work. The extensive documentation, methods and procedures used in the analysis of the impact of the projects intended for the rural area, of the trends and perspectives in the process of allocating financial resources to develop, restructure, and modernize the rural area, have contributed to the elaboration of this thesis, which is particularly useful, we might say, theoretically and practically.

PART 2 OWN RESEARCH

CHAPTER 3, RESEARCH ON THE STAGE OF DEVELOPMENT OF AGRICULTURE IN THE WEST REGION OF ROMANIA, DELIMITED FOR RESEARCH, aims to analyse the agricultural potential in the West Region, the land use and agricultural production value, the situation of holdings/farms in the West Region, the cultivated areas and productions recorded in the region, as well as the livestock of the West Region.

According to data provided by Eurostat, there are two regions in Romania that are significantly different in terms of economic development compared to the rest of the country. These regions are the West Region and the Centre Region. The West Region has managed to leave the category of poor regions, registering over 24,000 EUR in the GDP / inhabitant, compared to the standard purchasing power, which led to the increase of local co-financing for many projects implemented in the region.

Concretely, in 2021, the West Region reached a GDP / inhabitant of 24,300 EUR, which represents 75% of the EU average. The area related to the West Region of Romania can be divided into two parts, each with specific problems and different levels of development, depending on the resources they possess. First, there is *the territory of Caraş-Severin and Hunedoara counties, together with the town of Nădrag and the surrounding area in Timiș County*. Here, the extractive, iron and steel, metallurgical, and related industries such as the machine building industry had an early development since the 19th century. However, after 1990, this sub-area went into a sharp decline, and the slow and difficult restructuring process generated a high level of unemployment. The second sub-region which is formed by *the territory of Timiș and Arad counties*, characterized by an earlier and more diversified industrial development, includes industries such as light industry, machine construction, and electrical engineering. These two counties have a very high potential for the development of agriculture and related activities. This is a favourite place for productive foreign investment in Romania today. However, against the background of the increase in the number of jobs that require skilled labour and the massive exodus of this labour force in recent years (emigration of the population), the subregion has quite serious problems with the labour force suitable for the activities carried out. The spread of this type of soil in the West Region contributes to the transformation of the Banat Plain into a major agricultural area, being the second largest agricultural area in the country. The West Region holds 13.2% of Romania's agricultural area, highlighting a high potential for agricultural production.

Table 3.1. Land fund in the West Region

Specification	West Region (ha)
Arable area	908.869.98
Family gardens	13.251.58
Pastures and haymaking fields	1.405.466.38
Permanent crops	98.568.79
TOTAL use area	1.573.868.63

Source: <https://insse.ro>, 2023

However, the value of the production of the agricultural branch by development regions, in 2022 places the West Region on the penultimate place, as the data in the table below highlight, with a share of 60.7% crop production, 38.0% animal production and 1.3% services.

Table 3.2. Value of the production of the agricultural branch by development regions, in 2022

Regions	Total		Vegetal		Animal		Services	
	mil. RON	%	mil. RON	%	mil. RON	%	mil. RON	%
Total	87418.5	100.0	57103.0	65.6	27872.0	31.8	2443.4	2.6
Sud-Muntenia	19845.6	100.0	15364.2	77.0	4133.4	21.4	348.0	1.6
North-East	13352.6	100.0	7597.5	57.2	5550.4	41.4	204.8	1.4
South-East	13282.5	100.0	9152.4	69.8	3543.2	26.1	586.8	4.1
South-West Oltenia	10504.3	100.0	7600.0	73.3	2796.8	25.8	107.5	0.9
North-West	10335.2	100.0	5985.8	57.7	4294.2	41.8	55.3	0.5
Centre	9902.5	100.0	5741.0	57.2	4093.8	42.2	67.8	0.6
West	8527.5	100.0	5030.6	60.7	3377.1	38.0	119.8	1.3
București-Ilfov	1668.3	100.0	631.6	39.6	83.2	5.3	953.5	55.1

Sursa: www.insse.ro, 2023

CHAPTER 4. STUDY REGARDING THE FINANCING OF RURAL AREAS THROUGH NRDP IN ROMANIA AND IN THE WEST REGION.

The data and information with reference to the financing of rural areas in Romania were obtained through the analysis of literature and from conducting field research in the area delimited for research, namely the West Region of Romania. Chapter 4 includes the analysis of the financial support allocated through Romania's CAP through the SAPARD program, the analysis of the financial support allocated through Romania's CAP in the period 2007-2013, the analysis of the financial support allocated through Romania's CAP in the period 2014-2020, and the analysis of the financial support allocated through Romania's CAP in the period 2023-2027. SAPARD was the first program, created in 1999 and operational since 2000, with the aim of supporting rural development and sustainable agriculture in the candidate countries and preparing for the gradual adaptation to the CAP, including for Romania.

For 2000-2006, Romania received 150 million EUR/year. Our country was the second state that benefited from important sums, with Poland ranking first. In addition to the amount allocated by the EU through SAPARD, the Government of Romania contributed 50 million EUR to the implementation of the projects. The funds allocated through the SAPARD Program were available for private agricultural producers, associations of agricultural producers, small and medium-sized enterprises, local authorities (county councils, municipal, town and communal halls), in two categories: private projects and public projects.

In the period 2007-2013, the main form of support for farmers in the EU states was direct payments. The budget allocated to direct payments for the period 2007-2013 was 286 billion EUR.

According to the data provided by the authorities that managed the implementation of the 2007-2013 NRDP, respectively the *Payments Agency for Rural Development and Fisheries* (PARDF), currently AFIR, it appears that, until the end of 2015, payments in Romania were made to beneficiaries from the funds allocated by the EU for NRDP through EAFRD in the amount of 6.83 billion EUR, to which is added the pre-financing collected in 2008 in the amount of 0.56 billion EUR, thus reaching **an absorption rate of 91.3% of the amount allocated for the period 2007-2013 through EAFRD in the amount of 8.10 billion EUR.**

Data analysis confirms that the period 2007-2013 was one of expectations and high hopes, a period with many disappointments and frustrations and few achievements in terms of the development of the economy of the rural area. Thus, the financing for the development of rural areas reached to a small extent its initial goals.

Romania had a financial allocation for the period 2014-2020, of about 33 billion EUR:

- 11.20 billion EUR through the ERDF;
- 8.10 billion EUR through FC;
- 4.70 billion EUR through the ESF;
- 0.17 billion EUR through the *European Fund for Fisheries and Maritime Affairs*;
- 0.41 billion EUR through the *European Fund for Helping Disadvantaged People*.

Through the Common Agricultural Policy of the EU, the financial allocation was: for pillar I (*direct payments*) the allocation was 12.529 billion EUR and for pillar II (*rural development*) the allocation was 8.127 billion EUR.

In the 2014-2020 funding period, the CAP emphasized the orientation of agriculture towards the market through successive reforms, with the aim of providing producers with help in increasing incomes, improving the integration of environmental requirements, and strengthening support for rural development as an integrated policy for the development of rural areas across the EU.

During 2014-2020, agricultural incomes remained under pressure as farmers faced several risks, such as reduced labour productivity growth and reduced profit margins. The reduction in profit was caused by the increase in production costs. In this situation, it was necessary to maintain the income support for farmers but, at the same time, it was necessary to strengthen the existing instruments for the good management of risks and crisis situations through more effective reactions. The strengthening of agriculture was considered for the development of the EU food industry to ensure the food security of all citizens.

The main payment schemes for pillar I for the period 2014-2020 were:

- Basic payment scheme;
- Payment for sustainable agricultural practices;
- Support for small farmers;

- Support for young farmers;
- Direct coupled payments;
- Support for naturally disadvantaged areas.

In the financial allocations by the EU for Romania in the period 2014-2020 according to Eurostat data, the maximum level for Romania increased from 2014 from 1,472,005 EUR until 2017, after which the value was maintained at the same value of 1,939,357 EUR.

The total financial allocation for the CAP in the period 2023-2027 is 307 billion EUR: from the EU, it is worth 264 billion EUR, while 43 billion EUR is the contribution of EU member countries.

Compared to the previous period 2014-2020, in Romania through the National Strategic Plan (NSP) 2023-2027, 89 types of interventions were provided, 51 through the FEAGA and 38 through the EAFRD

Based on the National Strategic Plan of **Romania** which entered into force at the beginning of 2023 and whose value amounts to **15.8 billion EUR**, our country receives funds from the EU through the CAP in the amount of almost 15 billion EUR while the difference comes from the national budget. Romania is the country in the EU with the most farms (a third of EU farms) and with the most farmers: 3.5 million people in our country work in agriculture, which represents more than a fifth of the labour force of our country. Unfortunately, 44.3% of Romanian farmers are 65+ years old, which is why special emphasis is placed on attracting young people to Romanian agriculture and on the modernization of farming technologies to increase labour productivity in agriculture. Also, farms are still extremely polarized. Furthermore, farms in Romania with a size of less than 5 ha own around 90% of agricultural holdings. At the EU level, the size of a farm is 11.7 ha, while in Romania it is 4.6 ha .

CHAPTER 5, RESEARCH ON HOW TO IMPLEMENT NRDP 2014-2020 AND OPPORTUNITIES TO IMPROVE ABSORPTION IN THE CURRENT FINANCIAL YEAR, includes the strategic objectives pursued by NRDP 2014-2020, the analysis of the degree of absorption of European funds through NRDP 2014-2020, and analysis of the degree of absorption of funds through NRDP 2014-2020 in the four counties of the West Region.

The 2014-2020 Rural Development Program was one of the EU's main instruments for rural development in Romania, providing funding for rural infrastructure projects, farm modernization, supporting young farmers, and promoting rural tourism. Rural development programs and projects have a significant impact on improving the quality of life in rural communities. It is essential that these initiatives are further supported and remain focused on sustainability and innovation .

NRDP, financed by EAFRD, supported the strategic development of the rural environment through the following specific objectives

- OS I. Restructuring and increasing the viability of farms;
- OS II. Sustainable management of natural resources and combating climate change;
- OS III. Diversifying economic activities, creating jobs, and improving infrastructure and services to improve the quality of life in rural areas.

The absorption of European funds granted to Romania through EAFRD is an important indicator for evaluating the efficient use of these resources in the agricultural sector and rural activities.

An absorption rate of 86% in the period 2014-2020, which also includes the transition period of 2021-2022, is a significant result and indicates that a substantial part of the funds was directed to the projects and initiatives intended for rural development in Romania.

The value of payments made through AFIR, amounting to **10.87 billion EUR**, reflects a considerable use of available funds

It is important that this absorption trend is maintained and improved in the future, and that the Romanian authorities and the organizations involved continue to support and facilitate access to these funds to maximize their impact in rural and agricultural development in Romania.

From the payments made by AFIR in 2014-2020, the following amounts were spent :

- **5.77 billion EUR to investment projects;**
- **5.10 billion EUR for direct payments** for environmental and climate measures.

The results of the analyses show that the degree of absorption, i.e., the administrative capacity to absorb European funds, is not yet at a sufficient level, and that there are many serious problems that need to be solved. *Human resource is a difficult issue in the fund management process.* This involves not only the insufficient number

of staff, but also their level of training and skills. Without well-trained, specialized personnel, the efficiency of the absorption process is seriously impaired.

PART 3

GENERAL CONCLUSIONS AND PROPOSALS

Possible solutions to improve the situation in the absorption of funds:

- a) ***Simplifying administrative procedures.*** Reducing bureaucracy and simplifying procedures to speed up the process of absorbing European funds.
- b) ***Improving coordination.*** Creating more effective coordination mechanisms between the different institutions and administrative levels involved in managing the funds.
- c) ***Investing in human resources.*** Organization of training and professional development programs for staff involved in the management of European funds to improve their skills and knowledge.
- d) ***Using technology.*** Implementation of advanced technology solutions to support administrative processes and facilitate progress monitoring and reporting.

By addressing these issues, the administrative capacity to absorb European funds can be considerably improved, which would lead to more efficient use of available resources for regional and national development.

The primary data for *the analysis of the degree of absorption of funds through NRDP 2014-2020* were taken from the Agency for the Financing of Rural Investments (AFIR) of the West Region and from the official sources of the Ministry of Agriculture and Rural Development at the end of 2023 (December 31, 2023).

By adopting responsible agricultural practices, farmers should aim to maintain a balance between human needs and the conservation of natural resources.

In this sense, we consider the following actions to be important:

1. Keeping natural resources in good condition:

Romania benefits from a generally good state of natural resources, including air, water, and soil. This provides a solid basis for sustainable development and requires the protection and conservation of these resources in the face of contemporary challenges.

2. Achieving the objectives for the conservation and improvement of natural resources:

In the context of climate change and agricultural intensification, priorities include maintaining and improving air, water, and soil quality. Effective management of these resources is vital to ensure a sustainable future for the country.

3. Organic farming as a responsible practice for the agriculture of the future:

Providing compensatory payments to farmers involved in organic farming respecting EU rules is a way to promote the responsible use of natural resources. This not only protects the environment, but also contributes to providing consumers with healthier agricultural products.

4. Compliance with environmentally-friendly agricultural practices:

Compensatory payments for voluntary agri-environment and climate commitments help promote sustainable agricultural practices and reduce environmental impact. Thus, farmers are encouraged to adopt methods that are less invasive to the soil and protect local biodiversity.

5. Protecting biodiversity by breeding local breeds:

Subsidies for the breeding of local animal breeds at risk of abandonment support sustainable agricultural practices and contribute to the protection of biodiversity. This promotes genetic diversity and reduces the risk of losing important local species.

6. Effective resource management in forestry:

Measures to reduce silvo-technical interventions and the use of hitches in the forest floor contribute to the protection of the forest soil and to the improvement of water quality. Sustainable forestry ensures the regeneration of forests and maintains the ecological balance.

7. Modernization of the irrigation infrastructure:

Supporting the modernization of irrigation infrastructure is essential for the efficient management of water resources, adaptation to climate change, and combating drought and desertification. This contributes to a more efficient use of water in agriculture.

8. Eco-schemes for environmentally-friendly agriculture:

Providing eco-scheme payments for environmentally-friendly agricultural practices, such as growing protein crops and crop rotation, contributes to the efficient management of water resources and the prevention of soil erosion. These schemes provide financial incentives to adopt more sustainable practices.

9. Promotion of precision agriculture among farmers:

Precision agriculture interventions, including non-productive investments such as protective curtains, are essential for the conservation of natural water, air, and soil resources. This allows a more accurate use of resources and reduces the negative impact on the environment.

10. Efficient management of resources through sustainable practices:

The proposed measures, including compensatory payments and financial support for sustainable practices, contribute to the efficient management of water, soil, and air resources in agriculture. They represent an important step towards a more sustainable and balanced agricultural system.

11. Compliance with all objectives (commitment) for sustainable development:

These initiatives represent a significant commitment to sustainable development, protecting the environment and maintaining the balance between human needs and the conservation of natural resources. By implementing these measures, Romania places itself in a favourable position to build a sustainable, prosperous future.

Effective management of natural resources in Romanian agriculture not only ensures a solid basis for agricultural production, but also protects the environment. By adopting responsible practices and implementing policies aimed at sustainable development, our country can significantly contribute to the conservation of natural resources for future generations.

The proposals are grouped into two parts:

- a) General proposals for improving the implementation of the NRDP in the current financing stage*
- b) Proposals for measures and actions in the field of agriculture and sustainable development of rural areas.*

The doctoral thesis *Analysis of The Implementation of The NRDP 2014-2020 in The West Region and Proposals to Improve The Implementation of The Measures in The Next Financial Year* also includes the elements of originality, the References, and related annexes.

Through the research and analysis carried out, this doctoral thesis highlights some practical and useful solutions necessary for the current system of financing agriculture and rural development.

In our opinion, European and Romanian financial support, as well as EU and national agricultural policies should be deeply reformed, first by increasing the share of national decisions in the allocation of funds to different fields of activity, measures, and products of primary importance for domestic consumption, which contribute to increasing competitiveness and ensuring full domestic consumption of agri-food products for the country's population:

- Increasing the share of financial allocations from the EU and national budget for investments in local irrigation systems with gravity flow from inland rivers that contribute to the expansion of the green agriculture system and to the reduction of the effects of climate change;
- Granting financial support from the MARD budget for local, regional traditional agri-food products, especially for Romanian local markets;
- Supporting investments to develop and diversify education-research systems in the field of agriculture and adjacent sectors (downstream and upstream of agriculture);
- Allocating funds for the modernization and revitalization of villages in Romania, which become areas for the expansion of the non-agricultural rural economy and which provide jobs for the active workforce, thus contributing to stopping migration from the rural areas of our country.

These actions, and certainly others, will lead to the increase of production yields and the diversification of the agri-food system in Romania, the increase of jobs for the active population and, especially, for young people, will implicitly lead to the modernization of agricultural farms and Romanian villages.

The data presented, which reflect the realities of agriculture and rural development in Romania, lead us, without a doubt, to the need for a deep, fundamental change in the support systems of agricultural farms towards performance, the processing of raw materials, and the commercialization of agri-food products with high added value but also quality, intended primarily for the internal but also external market and the elimination of procedures for supporting agricultural holdings based on exclusively quantitative principles as currently practiced.

PART 4 ELEMENTS OF ORIGINALITY

In the analyses and studies carried out, we started from the premise that, in Romania, unlike other European countries, agriculture is one of the most significant sectors of the economy. In carrying out the proposed theme, I started from the hypothesis that, in the economy of any country, regardless of its level of development, agriculture, through the available natural and human resources, through its contribution to the formation of the GDP, gross added value, as well as through its involvement in domestic and international trade in agri-food products, clearly holds a key position.

As an element of originality, within the doctoral thesis with the title *Analysis of The Implementation of The NRDP 2014-2020 in The West Region and Proposals to Improve The Implementation of The Measures in The Next Financial Year*, the applied research is to be noted, through a case study, respectively the way in which EU CAP funding through NRDP contributed to the development of agriculture and rural areas, i.e., to highlight the results of projects implemented in rural areas, in the period 2014-2020 through NRDP with funds financed through CAP from the EU, in the West region of Romania and in the four counties of the region, namely Arad, Caraş-Severin, Hunedoara, and Timiș.

The thesis proposes the possibilities of improving the absorption of European funds in the future financial years:

a) GENERAL PROPOSALS FOR IMPROVING THE NRDP IMPLEMENTATION IN THE CURRENT FINANCIAL STAGE:

- Training and counselling of farmers;
- Facilitating access to finances;
- Digitization and technology;
- Promotion of cooperation and joint projects;
- Effective evaluation and monitoring of projects;
- Involvement and consultation of local communities;
- Sustainability and innovation in drawing up projects.

b) PROPOSALS OF MEASURES AND ACTIONS IN THE FIELD OF AGRICULTURE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS leading to:

- Promoting a smart, resilient, and diversified agricultural sector for food security and farm viability;
- Orienting production towards the market and increasing the efficiency of the agri-food sector;
- Developing rural areas socially and economically;
- Maintaining agricultural production, improving economic performance, increasing income;
- Using appropriate tools to manage risks and respond to crisis situations;
- Modernising and restructuring holdings through investments to increase production yields and productivity;
- Increasing investments in precision agriculture and digitalization of technologies;
- Increasing the added value of agricultural products through investments in storage and processing;
- Developing/modernizing/re-technologizing the food industry in a sustainable way;
- Accessing financial instruments;
- Increasing competitiveness and sustainability in the viticulture, fruit and vegetable, and beekeeping sectors;
- Supporting the viable development of food chains, collection, and conditioning systems;
- Cooperating with the producers and traders involved in the food chain;
- Encouraging the consumption of domestic products and the development of local markets;
- Adapting agricultural practices in areas with climatic risks, efficient irrigation, and infrastructure modernization.

In conclusion, through the prism of the research undertaken, we can state that the economic diversification of activities in the rural environment contributes to the increase in employment and the income of agricultural households, bringing socio-economic balance to improve the quality of life in the rural environment.

SELECTIVE BIBLIOGRAPHY

- Colf Ioana-Andreea - Raport de cercetare nr. 1, *Analiza implementării programelor de dezvoltare rurală în perioada exercițiului financiar 2014-2020*;
- Colf Ioana-Andreea - Raport de cercetare nr. 2, *Metodologia cercetării în domeniul dezvoltării comunităților rurale*;
- Colf Ioana-Andreea - Raport de cercetare nr. 3, *Propuneri de îmbunătățire a dezvoltării zonelor rurale prin prisma accesării și implementă măsurilor PNDR. Rezultate parțiale*
- Ministry of Agriculture and Rural Development, 2019, Common Agricultural Policy, Present and Future (Politica Agricolă Comună. Prezent și viitor). Presentation of the General Framework of the National Strategic Plan, Ministry of Agriculture and Rural Development, Version II, June 2019, Accessed on Oct. 21, 2023
- National Institute of Statistics (NIS). Comunicat de presă. Domeniul Agricultură. Available on-line https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/rga_2020r.pdf , Accessed on Oct. 21, 2023
- SWOT Analysis, National Strategic Plan (2021-2027)- Analiza SWOT Planul Național Strategic (2021-2027), Accessed on Oct. 21, 2023
- Ioana Colf, Anca Nan, Nicoleta Mateoc-Sîrb, Tiberiu Iancu, 2023, The need and opportunity of promoting investments by small farmers through agricultural cooperatives, *Lucrări Științifice Management Agricol* 25(3) 371-378
- Ioana Colf, Nicoleta Mateoc - Sîrb, Tiberiu Iancu , 2024, The “Nădlac farmer” agricultural cooperative – a model of good practices for small farmer Scientific Papers Series,, *Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development*“ vol.24(2)2024;
- Ioana Colf, Nicoleta Mateoc-Sîrb, Tiberiu Iancu, 2023, Financing small farmers through the agricultural policy of the EU 2014-2020: A case study, *Lucrări Științifice Management Agricol* 25(3) 364-370.